

POUŤ SMÍŘENÍ V ŽELIVĚ PŘIPOMNĚLA INTERNOVANÉ KNĚZE, ŘEHOLNÍKY A OBĚTI KOMUNISTICKÉ PERZEKUCE

14.8.2026 - | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

V neděli 9. srpna se v areálu želivského kláštera uskutečnila Pout' smíření, která byla věnována památce kněží, řeholníků, řeholnic a dalších obětí pronásledovaných komunistickým režimem. Za Ústav pro studium totalitních režimů se pietní a duchovní vzpomínkové akce zúčastnil Kamil Nedvědický, 1. náměstek ředitele ÚSTR.

Program pouti začal v 10 hodin svátostí smíření. Následovala v 10:30 hlavní mše svatá v opatském kostele, kterou celebroidl **Mons. Josef Nuzík**. Bohoslužba byla spojena s připomínkou mužů a žen, kteří se stali terčem komunistické perzekuce a byli zbaveni možnosti svobodně vykonávat své duchovní povolání, internováni nebo jiným způsobem pronásledováni.

Želivský klášter přitom patří k významným místům spojeným s dějinami komunistické represe vůči katolické církvi. Po převzetí moci komunistickou stranou v roce 1948 se církev a její představitelé stali jedním z terčů systematického státního nátlaku. Režim usiloval o omezení jejího společenského vlivu, kontrolu duchovních i postupné vytlačení náboženského života z veřejného prostoru.

Pout' smíření proto není pouze náboženskou událostí, ale také připomínkou konkrétní historické zkušenosti. Tradice této akce sahá až do roku 1968, kdy 13. srpna proběhla první Pout' smíření. Uspořádali ji sami kněží a řeholníci, které komunistický režim v Želivě nelidsky věznil a internoval. Celé setkání vedl tehdejší biskup a pozdější kardinál František Tomášek.

Hlavním poselstvím bylo odpuštění trýznitelům a vzájemné smíření mezi duchovními, z nichž mnozí si z věznění nesli hluboké rány. Účastníci si dokázali odpustit a prosili o smíření jen pár dní před srpnovou okupací vojsky Varšavské smlouvy. Kvůli následné normalizaci se další společná pout' v Želivě uskutečnila až po mnoha desetiletích. My si dnes tuto pout' a její silný odkaz připomínáme každý rok. Připomíná dobu, kdy stát zasahoval do svobody svědomí, náboženského vyznání i osobního života jednotlivců. Zároveň připomíná konkrétní osobnosti, které byly ochotny nést důsledky svého přesvědčení a odmítly se podříditi požadavkům totalitní moci.

„Připomínat osudy internovaných kněží, řeholníků a řeholnic znamená připomínat jednu z konkrétních podob komunistické perzekuce. Nešlo pouze o zásah proti církevním institucím. Komunistický režim zasahoval do života konkrétních lidí, omezoval jejich svobodu, odděloval je od jejich společenství a snažil se je přimět k poslušnosti. Právě proto mají podobná místa a podobné vzpomínkové akce svůj význam. Uchovávají paměť na lidi, jejichž životy byly totalitní mocí zásadně poznamenány, a připomínají nám, že svoboda není samozřejmostí,“ uvedl **Kamil Nedvědický**.

„Želivský klášter je místem, které v sobě nese silnou paměť na dobu, kdy byli řeholníci a kněží násilně zbavováni svobody a kdy se komunistický režim snažil umlčet jejich svědectví i víru. Pout' smíření je proto nejen duchovní připomínkou těchto událostí, ale také příležitostí zastavit se, vzpomenout na konkrétní lidské osudy a prosit o smíření. Je důležité, abychom minulost nezapomínali ani nezjednodušovali. Smíření totiž neznamená zapomenutí – naopak vyžaduje pravdivou paměť, úctu k obětem a odvahu pojmenovat bezpráví, které se stalo,“ uzavřel **Tadeáš Róbert Spišák OPraem, opat želivského kláštera**.

Účast zástupce ÚSTR na Pouti smíření navazuje na dlouhodobé úsilí Ústavu připomínat oběti komunistické diktatury a upozorňovat na konkrétní příběhy lidí, kteří se stali obětí totalitní moci.

ÚSTR ve spolupráci s Kanonií premonstrátů připravuje vernisáž výstavy Rozkulačeno, která bude k vidění v prostorách kláštera do podzimu letošního roku.

<https://www.ustrcr.cz/pout-smireni-v-zelive-pripomnela-internovane-kneze-reholniky-a-obeti-komunisticke-perzekuce>